

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 3Csp/49/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123380096
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lívia Mikulášová
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2024:6123380096.2

Uznesenie

3Csp/49/2023

Okresný súd Rimavská Sobota v právnej veci žalobcu Alektum Capital II AG, IČ: CHE-496.825.067, so sídlom Gubelstrasse 24, Zug, Švajčiarska konfederácia, právne zast. advokátskou kanceláriou AGM partners s. r. o., IČO: 47 258 586, so sídlom Hlavné námestie 3, 811 01 Bratislava – Staré Mesto proti žalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, D. E. F., v súčasnosti bytom G. XX, XXX XX H., I., v konaní o zaplatenie 294,56 eur, takto

rozhodol:

3Csp/49/2023

- I. Súd vyhlasuje, že nemá právomoc vo veci konať.
- II. Konanie sa zastavuje.
- III. Žalovanému sa nepriznáva náhrada trov konania.

odôvodnenie:

3Csp/49/2023

1. Žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica (upomínací súd) dňa 06.08.2023, ktorá bola postúpená Okresnému súdu Rimavská Sobota dňa 04.10.2023, sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie istiny vo výške 294,56 eur spolu s príslušenstvom a náhrady trov konania.

2. Žalobu žalobca odôvodnil tým, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným boli uzavreté Zmluvy, ktorých predmetom bolo poskytovanie verejných služieb a/alebo predaj telekomunikačného zariadenia pre žalovaného a spolu s tým súvisiacich služieb za podmienok bližšie špecifikovaných v Zmluvách. Právny predchodca na základe Zmlúv poskytoval žalovanému predmetné služby/zariadenia, za ktoré mu boli vystavené faktúry, ktoré neboli zo strany žalovaného v celkovej výške 294,56 eur uhradené. Právny predchodca žalobcu následne predmetnú pohľadávku vo výške 294,56 eur postúpil na žalobcu.

3. Okresný súd Banská Bystrica (upomínací súd) vydal vo veci platobný rozkaz sp. zn. 16Up/1336/2023 zo dňa 23.08.2023, ktorý sa žalovanému nepodarilo doručiť do vlastných rúk na adresu jeho trvalého pobytu. Zo správy OO PZ Rimavská Seč vyplynulo, že žalovaný sa s celou rodinou nachádza v Nemecku v meste Drážďany a na Slovensko už nechodí. Zároveň bol zistený aj telefonický kontakt na žalovaného. Dňa 13.11.2023 bol telefonicky kontaktovaný žalovaný, ktorý súdu oznámil, že na Slovensko sa vrátiť nechce. V Nemecku žije od roku 2019, kedy tam odišiel za svojou priateľkou, s ktorou stále žije a momentálne čakajú spoločné dieťa. Priateľke pomáha s výchovou jej dvoch maloletých detí, mladšie

dieťa navštevuje škôlku, staršie základnú školu v meste Werl. Žalovaný aj s priateľkou ovládajú nemecký jazyk. Žijú v prenájme v 4 – izbovom byte. Následne žalovaný predložil súdu listiny, ktoré preukazujú, že žije v Nemecku s úmyslom zdržiavať sa tam natrvalo, a to pracovnú zmluvu zo dňa 06.07.2023 spolu s potvrdeniami o mzde a nájomnú zmluvu zo dňa 01.11.2023. Adresa žalovaného je: Melsterstrasse 19, 594 57 Werl, Nemecko.

4. Súd doručoval žalovanému na vyššie uvedenú adresu jeho bydliska v Nemecku žalobu s prílohami a s výzvou podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Rady (ES) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len "Nariadenie"), podľa ktorého osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu. Podľa čl. 26 Nariadenia bolo žalovanému dané poučenie, že v danej veci bude založená právomoc súdu Slovenskej republiky len v prípade, ak sa zúčastní konania, teda, že sa vyjadrí k žalobe bez toho, aby namietal absenciu právomoci súdu Slovenskej republiky. V prípade, že sa žalovaný k žalobe nevyjadrí (nezúčastní sa konania), bol poučený, že súd Slovenskej republiky aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc konať vo veci. Zásielka bola žalovanému doručená dňa 01. 02. 2024.

5. Podľa § 161 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"), ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

6. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

7. Podľa § 9 CSP, ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

8. Právomoc súdu je procesnou podmienkou, ktorú súd skúma z úradnej povinnosti (ex officio) kedykoľvek v priebehu konania. Pod právomocou súdu sa rozumie zákonom vymedzený okruh spoločenských vzťahov, ktoré je súd oprávnený riešiť. Nedostatok právomoci je neodstrániteľnou vadou konania, ktorá má za následok zastavenie konania. Keďže v danej veci ide o spor s cudzím prvkom, pretože v konaní sa jedná o vyriešenie otázky bydliska žalovaného a to na území Slovenskej republiky alebo Nemeckej republiky, je pre určenie právomoci súdu príslušného členského súdu na prejednanie a rozhodnutie veci s cudzím prvkom rozhodujúca právna úprava obsiahnutá v Nariadení Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 1215/2012 z 22. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „Nariadenie“).

9. Kritérium bydliska ako hraničného ukazovateľa pri skúmaní právomoci slovenských súdov je vždy potrebné skúmať ku dňu podania žaloby, teda ku dňu začatia konania. Podľa čl. 62 ods. 1 Nariadenia, na určenie, či má účastník bydlisko v členskom štáte, na ktorého súdy bola vo veci podaná žaloba, súd použije právny poriadok svojho štátu. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 40/2014 bydliskom sa rozumie miesto, kde sa osoba skutočne trvale zdržiava, aj keď je prihlásená na trvalý pobyt v obvode iného súdu. Bydlisko a trvalý pobyt nie je možné stotožňovať, teda registrovaný stav s faktickým stavom nemusí byť totožný, pretože fyzická osoba sa na mieste trvalého pobytu nemusí reálne zdržiavať. Za účelom zistenia skutočného bydliska je možné zistiť úmysel žalovaného trvale sa zdržiavať na určitej adrese dopytom aj na samotného žalovaného, ktorý jediný môže poskytnúť relevantné tvrdenie. Súd má na základe telefonického kontaktu so žalovaným dňa 13.11.2023 zistené, že žalovaný sa už od roku 2019 zdržiava a žije v Nemecku, v obci Werl. Súd z vyjadrenia žalovaného tak mal zistené, že v čase začatia konania, teda dňa 06.08.2023, kedy bola doručená žaloba upomínaciemu súdu (Okresný súd Banská Bystrica), mal žalovaný bydlisko v I. E., teda v inom členskom štáte, pričom o tejto skutočnosti predložil súdu aj dôkazy (pracovnú zmluvu zo dňa 06.07.2023 spolu s potvrdeniami o mzde a nájomnú zmluvu o nájme bytu).

10. Podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 1215/2012 z 22. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „Nariadenie“), ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.

11. Podľa článku 5 odsek 1 Nariadenia zároveň platí, že osoby s bydliskom na území členského štátu možno žalovať na súdoch iného členského štátu len na základe kritérií upravených v oddieloch 2 až 7 tejto kapitoly. Právomoc vo veciach spotrebiteľských zmlúv je osobitná právomoc a je upravená v oddieli 4 predmetného Nariadenia.

12. Podľa čl. 17 ods. 1 Nariadenia vo veciach týkajúcich sa zmluvy uzavretej spotrebiteľom na účely, ktoré nie je možné považovať za súčasť jeho podnikania alebo povolania, sa právomoc určí podľa tohto oddielu, pričom nie sú dotknuté ustanovenia článku 6 a článku 7 bod 5, ak ide:

a) o zmluvu o predaji tovaru na splátky alebo

b) o zmluvu o úvere splatnom v splátkach alebo zmluvu o akejkoľvek inej forme úveru, ktorým sa má financovať predaj tovaru, alebo

c) vo všetkých ostatných prípadoch o zmluvu uzavretú s účastníkom, ktorý obchoduje alebo podniká v členskom štáte bydliska spotrebiteľa alebo akýmkoľvek spôsobom smeruje takéto činnosti do tohto členského štátu alebo do viacerých štátov vrátane tohto členského štátu, a zmluva spadá do rozsahu týchto činností.

13. Podľa čl. 18 ods. 2 Nariadenia druhý účastník zmluvy môže žalovať spotrebiteľa len na súdoch členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko.

14. Podľa článku 19 Nariadenia od ustanovení tohto oddielu sa možno odchýliť len dohodou

1. dojednanou po vzniku sporu, alebo

2. ktorá umožňuje spotrebiteľovi začať konanie na iných súdoch než tých, ktoré sú uvedené v tomto oddiele, alebo

3. dojednanou medzi spotrebiteľom a druhým účastníkom zmluvy, ak obaja majú v čase uzavretia zmluvy bydlisko alebo obvyklý pobyt v tom istom členskom štáte, ktorá udeľuje právomoc súdom tohto členského štátu za predpokladu, že takáto dohoda nie je v rozpore s právnym poriadkom tohto členského štátu.

15. Zmluva o poskytovaní verejných služieb, ako aj kúpne zmluvy uzavreté dňa 23.12.2020 medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným má charakter spotrebiteľskej zmluvy. Spotrebiteľom je v zmysle platnej úpravy fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Dodávateľom je zase osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Predmetom uvedenej zmluvy bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanému peňažné prostriedky formou úveru a záväzok žalovaného vrátiť žalobcovi tieto peňažné prostriedky spolu s úrokmi z omeškania, ako aj splniť ďalšie povinnosti vyplývajúce z tejto zmluvy.

16. Nárok uplatnený žalobcom v predmetnom konaní vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy, preto je daná osobitná právomoc súdu podľa bydliska spotrebiteľa, z dôvodu absencie dohody o výbere súdu medzi stranami sporu. Z uvedeného dôvodu je daná osobitná právomoc vecne a miestne príslušného súdu v Nemeckej republike. Právomoc súdu Slovenskej republiky nie je daná. Dôvodom je skutočnosť, že druhý účastník spotrebiteľskej zmluvy v zmysle článku 18 bod 2 Nariadenia, v ktorom je upravená obligatórna právomoc súdov, môže žalovať spotrebiteľa len na súdoch členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko. Súd mal preukázané, že žalovaný, ktorý vystupuje v postavení spotrebiteľa má a v čase začatia konania mal bydlisko na území Nemeckej republiky, pričom prejavil úmysel sa tam trvalo zdržiavať.

17. Podľa čl. 26 ods. 1 Nariadenia, okrem právomoci založenej na iných ustanoveniach tohto nariadenia má právomoc súd členského štátu vtedy, ak sa žalovaný zúčastní konania. Toto kritérium sa neuplatní, ak sa žalovaný zúčastní konania, len aby namietol absenciu právomoci, alebo ak má iný súd výlučnú právomoc podľa článku 24.

18. Podľa čl. 26 ods. 2 Nariadenia, vo veciach uvedených v oddieloch 3, 4 alebo 5, v ktorých je žalovaný poisťník, poistený, oprávnený z poistenia, poškodený, spotrebiteľ alebo zamestnanec, súd pred založením si právomoci podľa odseku 1 zabezpečí, aby bol žalovaný poučený o svojom práve namietat absenciu právomoci súdu a o dôsledkoch jeho účasti alebo neúčasti na konaní.

19. Podľa čl. 28 ods. 1 Nariadenia, ak je osoba, ktorá má bydlisko v jednom členskom štáte, žalovaná na súde iného členského štátu a nedostaví sa na tento súd, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc, ak si právomoc nemôže založiť na ustanoveniach tohto nariadenia.

20. Právomoc Okresného súdu Rimavská Sobota môže byť založená aj postupom podľa čl. 26 ods. 1 Nariadenia, ak sa žalovaný vyjadrí k žalobe bez toho, aby súčasne s týmto vyjadrením vzniesol námietku nedostatku právomoci súdu. Súd preto doručil žalobu spolu so všetkými prílohami žalovanému na známu adresu bydliska v Nemecku a vyzval ho na doručenie písomnej odpovede. Žaloba so všetkými prílohami a s výzvou na vyjadrenie bola žalovanému doručená dňa 01.02.2024. Žalovaný sa k žalobe písomne nevyjadril a ani iným spôsobom neprejavil záujem zúčastniť sa konania. Z toho dôvodu nedošlo k založeniu právomoci súdu v Slovenskej republike postupom podľa čl. 26 Nariadenia.

21. Na základe vyššie uvedených skutočností, citovaných zákonných ustanovení a Nariadenia ako právne záväzného legislatívneho aktu Európskej únie súd dospel k záveru, že Okresný súd Rimavská Sobota nemá všeobecnú ani osobitnú právomoc založenú Nariadením, ani dohodou zmluvných strán. Vzhľadom na neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, ktorým je právomoc súdu vo veci konať a rozhodnúť, súd postupom podľa čl. 28 ods. 1 Nariadenia vyhlásil, že nemá právomoc vo veci konať a podľa § 161 ods. 2 CSP súd konanie zastavil.

22. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

23. Žalobca zavinil zastavenie konania podaním žaloby na súd Slovenskej republiky, ktorý nemá právomoc vo veci konať, preto právo na náhradu trov konania vzniklo žalovanému. Vznik trov konania na strane žalovaného z obsahu súdneho spisu súd preukázaný nemal, preto mu súd žiadnu náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

3Csp/49/2023

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Rimavská Sobota na Krajský súd v Banskej Bystrici v 2 písomných vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a podpis. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.